

Η Αριστερά μπορεί να νικήσει

του Πάμπλο Ιγκλέσιας (μετάφραση Barikat)

Το νεότερο πολιτικό κόμμα της Ισπανίας είναι ταυτόχρονα και το πιο δημοφιλές. Με ρίζες στο κίνημα αγανακτισμένων το 2011 (που ονομάζεται επίσης το κίνημα 15-M), το Podemos εμφανίστηκε τον Ιανουάριο ως μια πολιτική κίνηση διανοούμενων. Στις ευρωεκλογές του Μαΐου όπου το κόμμα της Αριστεράς κατέλαβε 8 τοις εκατό των ψήφων. Αυτή τη στιγμή είναι δεύτερο κόμμα στην Ισπανία και πρώτο στις δημοσκοπήσεις. Ακόμη και οι Financial Times παραδέχονται ότι, «το νέο κόμμα φαίνεται να είναι σε καλό δρόμο για να συντρίψει το δικομματισμό της Ισπανίας». Σε συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στις αρχές του 2014 στο Βαγιαδολίδ, της Ισπανίας, ο Γενικός Γραμματέας του Podemos Πάμπλο Ιγκλέσιας διατύπωσε την άποψη ότι η Αριστερά μπορεί να νικήσει. Παρακάτω παραθέτουμε είναι ένα απόσπασμα από την εν λόγω συζήτηση. Η απομαγνητοφώνηση και μετάφραση προετοιμάστηκε για το Jacobin από τον Enrique Diaz-Alvarez.

Ξέρω πολύ καλά ότι το κλειδί για την κατανόηση της ιστορίας των τελευταίων πεντακόσιων χρόνων είναι η εμφάνιση των συγκεκριμένων κοινωνικών κατηγοριών, που ονομάζονται «τάξεις». Θα σας πω ένα ανέκδοτο. Όταν ξεκίνησε το κίνημα 15-M, στο Puerta del Sol, κάποιοι φοιτητές από το τμήμα μου, το Τμήμα Πολιτικών Επιστημών, φοιτητές έντονα πολιτικοποιημένοι - είχαν διαβάσει Μαρξ και Λένιν – συνδιαλεγόντουσαν για πρώτη φορά στη ζωή τους με τους καθημερινούς ανθρώπους.

Απογοητεύθηκαν: «Δεν καταλαβαίνουν τίποτα! Τους λέμε, είσαστε εργαζόμενοι, ακόμη και δεν το ξέρετε!» Οι άνθρωποι τους κοιτούσαν σαν να είχαν έρθει από άλλο πλανήτη. Και οι φοιτητές γυρνούσαν στο σπίτι τους θλιμμένοι, λέγοντας, «Δεν καταλαβαίνουν τίποτα».

[Θα τους απαντούσα], «δε μπορείτε να δείτε ότι το πρόβλημα είσαστε εσείς; Η πολιτική δεν έχει να κάνει με το σωστό, με την επιτυχία; «Κάποιος μπορεί να έχει την καλύτερη ανάλυση, να κατανοεί ποια είναι τα κλειδιά για τις πολιτικές εξελίξεις από τον δέκατο έκτο αιώνα, να γνωρίζει ότι ο ιστορικός υλισμός αποτελεί το κλειδί για την κατανόηση των κοινωνικών εξελίξεων. Και τι θα κάνετε – θα ουρλιάζετε στους ανθρώπους;: «Είσαστε εργαζόμενοι και δεν το αντιλαμβάνεστε!».

Ο εχθρός δε θέλει τίποτα περισσότερο από το να γελάσει μαζί σας. Μπορείτε να φοράτε ένα μπλουζάκι με το σφυροδρέπανο. Μπορείτε να κουβαλάτε μια τεράστια σημαία, και να επιστρέψετε πίσω στο σπίτι με αυτή τη σημαία, και ο εχθρός να γελάει εις βάρος σας. Γιατί οι άνθρωποι, οι εργαζόμενοι, προτιμούν τον εχθρό σας. Τον πιστεύουν. Τον καταλαβαίνουν όταν μιλάει. Δεν καταλαβαίνουν εσάς. Και ίσως να έχουν δίκιο! Ίσως μπορείτε να ζητήσετε από τα παιδιά σας να γράψουν στον τάφο σας: «Είχε πάντα δίκιο - αλλά κανείς δεν τον καταλάβαινε».

Όταν έχετε μελετήσει επιτυχημένα το μετασχηματισμό των κινήσεων, θα δείτε ότι το κλειδί της επιτυχίας είναι η δημιουργία μιας συγκεκριμένης ταυτότητας μεταξύ της ανάλυσής σας και της αντίληψης που εκφράζεται από τη πλειοψηφία. Και αυτό είναι πολύ δύσκολο. Προϋποθέτει ισορροπία σε αντιφάσεις.

Νομίζετε ότι έχω κανένα ιδεολογικό πρόβλημα με τις σαρανταοκτώρες ή τις εβδομήντα δύο ώρες απεργίας; Το αντίθετο! Το πρόβλημα είναι ότι μία απεργία δεν έχει τίποτα να

κάνει με το σε πόσο άσχημη θέση είσαστε εσείς ή το τι θέλω εγώ. Έχει να κάνει με τη δύναμη της ένωσης, και τόσο εσείς όσο και εγώ είμαστε ασήμαντοι εκεί.

Εσείς και εγώ μπορούμε να επιθυμούμε η Γη να είναι ένας παράδεισος για όλη την ανθρωπότητα. Μπορούμε να ευχηθούμε ό,τι θέλουμε, και να το βάζουμε σε ένα μπλουζάκι. Αλλά η πολιτική είναι ζήτημα δύναμης, δεν είναι θέμα επιθυμιών ή συζητήσεων. Σε αυτή τη χώρα υπάρχουν μόνο δύο σωματεία ικανά να οργανώσουν μια γενική απεργία: το CCOO και το UGT . Σας αρέσει αυτό; Όχι. Όμως, αυτό είναι η πραγματικότητα και η οργάνωση μιας γενικής απεργίας είναι κάτι δύσκολο.

Παρατηρώ τους ανθρώπους μπροστά από τους σταθμούς λεωφορείων, στη Μαδρίτη. Οι άνθρωποι που στέκονται εκεί, τα ξημερώματα, ξέρετε που πηγαίνουν; Πηγαίνουν να εργαστούν. Δεν είναι απεργοσπάστες. Αλλά θα απολύονταν από τις δουλειές τους, επειδή δεν υπάρχουν συνδικάτα να τους υπερασπιστούν. Επειδή οι εργαζόμενοι οι οποίοι μπορούν να υπερασπιστούν τους εαυτούς τους , είναι εκείνοι στα ναυπηγεία, στα ορυχεία, όπου έχουν ισχυρά συνδικάτα. Αλλά τα παιδιά που εργάζονται ως πωλητές, ή ως διανομείς πίτσας, ή τα κορίτσια που εργάζονται στον τομέα της λιανικής, δεν μπορούν να υπερασπιστούν τους εαυτούς τους.

Εάν απεργήσουν θα απολυθούν την επόμενη μέρα, και δεν πρόκειται να είναι κανείς εκεί, ούτε εγώ, και δεν υπάρχει σωματείο που να είναι εκεί και να τους εξασφαλίζει ότι θα μιλήσουν στα αφεντικά τους λέγοντας τους ότι: εάν απολύσετε αυτά τα άτομα επειδή ασκούν του δικαίωμα της συμμετοχής στην απεργία, θα πληρώσετε το τίμημα. Αυτό δεν συμβαίνει, όσο ενθουσιώδης κι αν είμαστε.

Η πολιτική δεν είναι ό, τι εσείς ή εγώ θα θέλαμε να είναι. Είναι αυτό που είναι, και αυτό είναι τρομερό. Τρομερό. Και γι' αυτό πρέπει να μιλάμε για λαϊκή ενότητα, και να είμαστε ταπεινοί. Πολλές φορές θα πρέπει να μιλήσετε με ανθρώπους που δεν τους αρέσει η γλώσσα σας, και δεν συμφερίζονται τις ιδέες που εκφράζετε. Τι μας λέει αυτό; Το γεγονός ότι έχουμε ηττηθεί για πολλά χρόνια. Χάνοντας όλα μας τα επιχειρήματα, αυτό ακριβώς σημαίνει: ότι οι άνθρωποι της «κοινής λογικής» είναι διαφορετικοί [από αυτό που νομίζουμε ότι είναι σωστό]. Αλλά αυτό δεν είναι είδηση. Οι επαναστάτες το ξέρουν καλά. Το κλειδί για να πετύχουμε είναι να κάνουμε την "κοινή λογική" να πάει σε μια άλλη κατεύθυνση.

Ο Σέζαρ Ρεντουέλες, ένας πολύ έξυπνος άνθρωπος, λέει ότι οι περισσότεροι άνθρωποι είναι ενάντια στον καπιταλισμό, και δεν ξέρουν το γιατί. Οι περισσότεροι άνθρωποι υπερασπίζονται το φεμινισμό και δεν έχουν διαβάσει Τζούντιθ Μπάτλερ ή Σιμόν ντε Μπอบουάρ. Κάθε φορά που βλέπετε ένα πατέρα να πλένει πιάτα ή να παίζει με την κόρη του, ή ένα παππού να μαθαίνει τα εγγόνια του να μοιράζονται τα παιχνίδια τους, θα δούμε πως υπάρχει περισσότερη κοινωνική μεταμόρφωση σε αυτό από ό,τι σε όλες τις κόκκινες σημαίες που μπορείτε να φέρετε σε μια διαδήλωση. Και αν αποτύχουμε να κατανοήσουμε ότι αυτά τα πράγματα μπορούν να χρησιμεύσουν ως συνθήκες ένωσης, τότε θα συνεχίσουν να γελούν εις βάρος μας.

Έτσι μας θέλει ο εχθρός. Μας θέλει να είμαστε μικροί, να μιλάμε μια γλώσσα που κανείς δεν καταλαβαίνει, να είμαστε μια μειοψηφία που κρύβεται πίσω από τα παραδοσιακά σύμβολα της. Είναι ικανοποιημένος με αυτό, γιατί ξέρει ότι όσο είμαστε έτσι, δεν είμαστε επικίνδυνοι.

Μπορούμε να έχουμε μια πραγματικά ριζοσπαστική ρητορεία, να λέμε ότι θέλουμε να

κάνουμε μια γενική απεργία, να φέρουμε σύμβολα, να κουβαλάμε τα πορτρέτα των μεγάλων επαναστατών στις διαδηλώσεις μας. Είναι ευχαριστημένοι με αυτό! Γελούν εις βάρος μας. Ωστόσο, όταν συγκεντρωθείτε εκατοντάδες, χιλιάδες άνθρωποι, όταν αρχίσετε να πείθετε την πλειοψηφία, ακόμη και εκείνους που ψήφισαν τον εχθρό – τότε θα αρχίσουν να φοβούνται. Και αυτό ονομάζεται «πολιτική». Αυτό πρέπει να καταλάβουμε.

Υπήρχε ένας τύπος που μίλησε στους Σοβιετικούς το 1905. Ήταν ένας φαλακρός τύπος - μια ιδιοφυΐα. Κατάλαβε τη συγκεκριμένη ανάλυση της συγκεκριμένης κατάστασης. Σε καιρό πολέμου, το 1917, όταν το καθεστώς είχε συντριβεί στη Ρωσία, είπε ένα πολύ απλό πράγμα στους Ρώσους, είτε ήταν στρατιώτες, είτε αγρότες, είτε εργαζόμενοι. Είπε: «Ψωμί και Ειρήνη».

Και όταν είπε «Ψωμί και Ειρήνη», πράγμα που όλοι ήθελαν- γιατί ο πόλεμος είχε τελειώσει και οι περισσότεροι δεν είχαν να φάνε - πολλοί Ρώσοι που δεν είχαν ιδέα για το τι ήταν «αριστερά» ή «δεξιά», ήξεραν όμως ότι πεινούσαν, είπαν: «ο φαλακρός τύπος λέει κάτι σωστό» και ο φαλακρός τύπος τα πήγε πολύ καλά. Δεν μιλούσε στους Ρώσους για το «διαλεκτικό υλισμό», μίλησε για «ψωμί και ειρήνη». Και αυτό είναι ένα από τα κύρια διδάγματα του εικοστού αιώνα.

Προσπαθώντας να μετασχηματίσουμε την κοινωνία, μιμούμενοι την ιστορία, και τα σύμβολα, γινόμαστε γελοίοι. Υπάρχουν οι εμπειρίες της μη επανάληψης των άλλων χωρών και τα ιστορικά γεγονότα του παρελθόντος. Το κλειδί είναι να αναλυθούν οι διαδικασίες και τα διδάγματα της ιστορίας. Και να καταλάβουμε ότι σε κάθε χρονική στιγμή, το «ψωμί και ειρήνη», αν δεν είναι συνδεδεμένο με αυτό που οι άνθρωποι σκέφτονται και αισθάνονται, επαναλαμβάνεται απλώς ως φάρσα, ως μια τραγική νίκη από το παρελθόν.